

ԼՈՒՄԱՎՈՐՉԻ ԿԱՆԹԵՂԸ՝ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ ԱՌ ԱՍՏՎԱԾ

2001 թ. Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու, համայն հայության ու քրիստոնեական աշխարհի համար հոբելյանական տարեթիվ է՝ Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տարեդարձը:

Նշանակալի այս տարեդարձի սկիզբը ազդարարվեց դեկտեմբերի 31-ի տարեմուտի գիշերը՝ Հայոց հոգևոր կենտրոն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում Ս. Գրիգոր Լուսավորչի Լուսավառ Կանթեղի լույսից տարածված սրբազան մոմավառությամբ:

Դեկտեմբերի 31-ի երեկոյան Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Հայ Առաքելական Եկեղեցու նվիրապետական Աթոռների ներկայացուցիչների, արքեպիսկոպոսների ու եպիսկոպոսների հանդիսավոր թափորի ուղեկցությամբ մեկնեց Խոր Վիրապ՝ Ս. Գրիգոր Լուսավորչի չարչարանաց գուրից հանելու հայ ժողովրդի դարավոր հավատքի և գոյապետության խորհրդանիշը՝ Լուսավորչի Լույս Կանթեղը:

Հայերի պաշտելի սրբավայրը՝ Խոր Վիրապը, լեցուն էր հավաքացյալներով: Մարդիկ խոմենեամ բազմությամբ եկել էին սրբազան ուխտավայր՝ դիմավորելու Հայոց 132-րդ Կաթողիկոսին՝ Գարեգին Երկրորդին, ու նրան ուղեկցող հոգևորականաց թափորը, վառելու իրենց հավատքի մոմը Սրբալույս Կանթեղի Լույսով:

Թեմակալ առաջնորդների, բարձրաստիճան հոգևորականների և հավատավոր իր հոտի ուղեկցությամբ Նորին Սրբությունն առաջնորդվեց դեպի չարչարանքների վիրապ, ուր 13 օր շարունակ չղադարող աղոթասացության ու սաղմոսերգության ներքո նվիրականացել էր Լուսավորչի խորհրդանշական Կանթեղը: Համարեղ աղոթքից հետո Վեհափառ Հայրապետը «Մուրն ի վիրապ» շարականի երգեցողության ուղեկցությամբ և Լուսավորչի մուրն ի վիրապի խորհրդի յուրապետակ վերապրումով իջավ չարչարանաց վիհ:

Կանթեղից վերցնելով օրհնյալ լույսը, Վեհափառ Հայրապետը փառք ու գոհություն առաքեց Բարձրալին՝ հայցելով, որ ամենակարող Աստված իր բարեխնամ աջի ներքո աներեր պահի քրիստոնեական հավատի լույսը Հայոց աշխարհում, անխռով պահի ժողովուրդը, Եկեղեցին և պետությունը Հայոց:

Սրբալույս Կանթեղը ներկաները դիմավորեցին փառաբանությամբ, «Ելն ի վիրապէն» շարականի ու «Հրաշափառի» երգեցողությամբ: «Հավատքի շքեղ հրավառություն»,- այսպես նկարեց բազմաթիվ հավաքացյալների ներկայությունը Վեհափառ Հայրապետը՝ հորդորելով ներկաներին միշտ վառ պահել հոգու լույսը, որ հավատքն է առ Աստված: Շնորհավորանքի և ողջույնի խոսքեր ասացին նաև Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության ներկայացուցիչ Տ. Մեղուի եպս. Մարգարյանը և Ե-

րուսադեմի հայոց պարբերական միաբան Տ. Սևան եպս. Ղարիբյանը: Այնուհետև երկնային լույսը բաշխվեց հավաքավոր ժողովրդին:

Խոր Վիրապից հոգևորականները, Նորին Սիբության հանդիսապետությամբ, առաջնորդվեցին դեպի Մայր Աթոռ՝ իրենց հետ փանելով Հայոց հավաքի Հոր Սրբավատ Կանթեղը: Ծանապարհին թափորը մի քանի կանգառներ կատարեց՝ գյուղերի բնակիչներին ողջունելու և Կանթեղից ճառագող օրհնությունն ու լույսը բաշխելու համար: Հայոց Հայրապետը և բարձրաստիճան հոգևորականներն իրենց պարգամներն ու մաղթանքները հղեցին հավաքացյալներին: Հազարավոր մարդիկ այդ օրը Լուսավորչի Կանթեղից վառեցին իրենց մոմերը և խորհրդանշական լույսը փարան փուն՝ փառաբանելով երկնային Տիրոջը և նրա հավաքարիմ վկա Ս. Գրիգոր Լուսավորչին:

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում, Տրդատյա կամարի մոտ, Վեհափառ Հայրապետին դիմավորեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Ըստ ավանդության, դարեր առաջ այդ նույն փեղում են հանդիպել Գրիգոր Լուսավորիչը և Հայոց Տրդատ Երրորդ արքան՝ ի նշան համերաշխության և քրիստոնեական հավաքի որդեգրման:

Հայոց հոգևոր և աշխարհիկ պետերը Լուսավորչի Կանթեղի առաջնորդությամբ ու հանդիսավոր թափորի ուղեկցությամբ մուտք գործեցին Մայր Տաճար և կանգնեցին Իջման Սուրբ Սեդանի առջև: Այսպես է Գրիգոր Լուսավորչի փեսիլքով երևացել Միածինը ու ցույց տվել այն վայրը, ուր պիտի կառուցվեր հայոց սուրբ հավաքի վեմը:

1700 փարի հետո այդ նույն վայրում, Իջման Սուրբ Սեդանի առջև, երկրպագության ու փառաբանության էին հավաքված Հայոց Եկեղեցու և պետության բարձրաստիճան այրեր: Աշխարհի բոլոր ծայրերից Մայր Աթոռ էին ժամանել նվիրապետական Աթոռների ներկայացուցիչներ, թեմակալ առաջնորդներ, եպիսկոպոսներ: Ներկա էին նաև ՀՀ ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը, վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը, նախարարներ, պարգամավորներ:

Վեհափառ Հայրապետը և Հանրապետության նախագահը փարենմուտի իրենց շնորհավորանքն ու մաղթանքը հաղորդեցին ներկաներին ու համայն հայությանը:

«Ամանորի խորախորհուրդ այս գիշեր մեր հայացքները ուղղված են երկինք, քանզի հավատում ենք, որ քրիստոնեական մեր կյանքի մեծ հորեւյսներ Աստծո կոչն է մեր ժողովրդին՝ վերստին դառնալու դեպի Փրկիչը մեր Հիսուս Քրիստոս, և իբրև փոքր ժողովուրդ՝ մեծ լինելու Աստծո առջև, ինչպես 1700 փարիներ առաջ», - ասաց Հայոց Հայրապետը՝ նշելով, որ նոր դարն ու հազարամյակը հայ ժողովուրդը դիմավորում է ազատ Հայաստանի ու Արցախի 10-ամյա գոյության հպարտությամբ, շրկված եղեմնահար մեջքը, թոթափած խորհրդային բռնությունն ու անասրվածությունը, բայց նաև ծանրացած աղքատության, գործազրկության, դեռ շարունակվող արտագաղթի ու այլ դժվարությունների խնդիրներով:

Նորին Սրբության պապգամն էր հայ ժողովրդին՝ ուխտի կանգնել հայոց քրիստոնեական ժառանգությունը կերպած հայոց 131 Հայրապետների ու սուրբ նախնյաց հիշատակի առջև և հավատով վերածնված, սիրով ու միաբանությամբ շարունակել հայրենաշինության սրբազան առաքելությունը:

Կեսգիշերին Մայրավանքի փոնական դողանջներն ավելեցին Քրիստոսի Ծննդյան 2001 թվականը: Հանդիսավոր այդ պահին Վեհափառ Հայրապետի ձեռամբ Լուսավորչի Կանթեղի լույսով նորոգվեց Իջման Սուրբ սեղանի անշեջ Կանթեղը, ապա լույսը փոխանցվեց Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին: Հայոց Եկեղեցին և պետությունն ազդարարեցին հոբելյանական 1700-ամյակի սկիզբը:

Ապա Վեհափառ Հայրապետը եղբայրական սիրո ողջույներն հղելով Կիլիկիո Աթոռի գահակալ Արամ Ա-ին ու Երուսաղեմի Պապրիարք, Ամենապապիվ Ս. Թորգոմ արքեպս. Մանուկյանին, Կ. Պոլսի Պապրիարք, Ամենապապիվ Ս. Մեսրոպ արքեպս. Սուրաֆյանին, Սրբազան լույսը փոխանցեց նվիրապետական Աթոռների ներկայացուցիչներ Սեպուհ և Սևան Սրբազաններին, այնուհետև՝ թեմակալ բոլոր առաջնորդներին, որպեսզի նրանց միջոցով Լուսավորչի օրհնությունը փարածվի աշխարհասփյուռ թեմերում ու հայ օջախներում որպես հոգևոր վերաթնության, վերագարթոնքի ու լուսավոր ապագայի խորհրդանիշ:

Արարողության ավարտին Ամենայն Հայոց Հայրապետն ու ՀՀ նախագահը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից ուղևորվեցին Երևան՝ Լուսավորչի Կանթեղի լույսով լուսավորելու Հանրապետության հրապարակում փեղադրված պետությունը խորհրդանշող կերտըն և մասնակից դառնալու Ամանորին ու 1700-ամյակին նվիրված մեծ փոնակապարտությանը:

«Լուսավորչի կանթեղը՝ ուղեցույց առ Ասրված» նշանաբանով սկսված հանդիսությունը սկիզբն էր Հայոց հոգևոր մեծ դարձին նվիրված փոնակապարտությունների, որոնք շարունակվելու են 2001 թ. ողջ փարվա ընթացքում:

ՆԱԳՈՂՈՒ ՍԵՐՄԱՆ ԿԱՆՈՒՄ

